

MELDURIN

DREYMA- KJANSURIN HJÁ NJÁLI

– Viðhvørt havi eg sitið í skellilátri og hugsað aftur á gamlar dagar, sigur Njál M. Djurhuus, sum hevur ritstjórnað 90 ára drúgvu søguna hjá Frelsunarherinum í Føroyum

Jón Brian Hvidtfeldt

– Hetta hevur verið deiligt at sett seg við um kvøldarnar. Eg eri bæði A og B menniskja. Fari seint í song og tíðliga upp, og kann ofta klára meg við ein hønublund.

Eyðkenda, lætta lyndið hjá Njáli Djurhuus, sum nú hevur Mackay til millum-navn, fær hann flenna:

– Ofta havi eg sitið so leingi, at konan hevur biðið meg um at koma í song.

Njál Mackay Djurhuus dugir ikki at seta dato á, nær hann fór undir uppgávuna at skriva søguna hjá Frelsunarherinum í Føroyum.

– Tað eru nøkur ár síðani. Fimm ferðir havi eg verið frá vegna sjúku. Eg havi havt hjartatrupulleikar, men nú havi eg fingið ein kvikil (pacemaker, red.) og tað gongur fint. Eg eri optimist, tími ikki at vera sjúkur. Og nú eru bøkurnar her.

Njál Mackay Djurhuus hevur fingið fyrstu eintøkini, ið annars vera almenn hósdagin 23. oktober, á sjálvum 90 ára degnum hjá Frelsunarherinum í Føroyum. Talan er um tvey bind á tilsamans 486 síður, sum í orðum og myndum lýsa føroyska partin av søguni hjá felagsskapinum, frá stovnan til dagin ídag.

– Tað hevði verið ov tungt við einari bók, hon hevði verið tung sum múrsteinur.

Liggur tú í songini og lesur og missur eina slíka niður á teg, so brýtur tú nøsina. Og tað vil eg ikki hava ábyrgdina av.

Láturin tekur aftur yvir, meðan Njál Mackay Djurhuus greiðir frá arbeiðsgongdini við bókini. Hann hevur í stuttum savnað saman alt tað, sum er at finna um Frelsunarherin, bæði í skjalagoymslum í Føroyum, Keyptmannahavn, Oslo, Reykjavík og London. Fleiri túsund síður bleiv tað til.

– Men minnisbøkur snúgva seg ov ofta um deyð menniskju. Eg vil ikki enda í tí grøvini, eg vil eisini skriva um livandi menniskju, sigur Njál og greiðir frá, at hann tí fekk ein norska vinmannin Jørn-Kr. Jørgensen at velja út nøkur fólk, sum kundu geva sítt íkast til søguna um Frelsunarherin.

– Eg kundi jú ikki velja tey út sjálvur. Hvønn skuldi eg valt, og hvønn skuldi eg valt frá. Tað vildi verið vónleyst, sigur Njál og vísir til sítt lívs-langa og tætta tilknýti til júst Frelsunarherin.

Norski vinmaðurin, sum er rithøvundur og hevur skrivað 35 bøkur, fekk tí uppgávuna at velja út tey, sum eftir hansara tykki kundu og áttu at geva sítt íkast til søguna um Frelsunarherin.

– Roynt hevur verið at fáa tað mesta við, men tað er

ógjörlikt at fáa alt við, sigur Njál Mackay Djurhuus og leggur afturat:

– Tí vil eg eisini biðja um fyrigiving, um onkur heldur seg vera gloymdan ella at onkur familja er farin burtur ímillum.

Lætta lyndið er eisini fult av eyðmýkt. Tað kemur sjónliga til kennar undir samrøðuni, at Njál er bangin fyri sjálvrósi.

– Eg vil ikki hava, at vit í Frelsunarherinum skulu geva út eina bók, har vit siga, at vit eru frálík. Eg vil, at bókin skal vera reiðilig.

Hann dregur á svarið, tá vit spyrja hann, um bókin nú eisini gevur røttu myndina av Frelsunarherinum:

– Nei, eingin kann geva fullkomnu myndina. Men eg havi eftir bestu sannføring leitað mær hjálp frá fólki, sum hvør í sínum lagi kunnu vera við til at tekna røttu myndina av Frelsunarherinum. Mín samvitska sigur mær, at eg havi gjørt mitt besta.

Njál Mackay Djurhuus greiðir frá tilgongdini at savna og velja út tilfarið til bókina.

– Viðhvørt hevur tað verið sum at sita við eitt døgurðaborð og skilja fisk. Skræðan og beinini eru skild frá og skumpað til viks, meðan restin hevur ligið eftir. Harafturat havi eg havt góðar »skiljarar« at hjálpa mær at

lúka burturúr, leggur Njál skemtiliga afturat.

Mongu myndirnar hevur Inger Hansen havt ábyrgdina av at velja út.

Uppgávan

Tað kemur sjónliga til kennar, at júst henda uppgávan, hóast sera rúgvusmikil, hevur verið alt annað enn ein plága fyri ritstjóran.

– Eg má altíð vera í sving, eg eri skaptur soleiðis, sigur Njál um uppgávuna.

Hóast Njál Mackay Djurhuus er farin væl um pensjónsaldur, so er hann framvegis sera virkin í Frelsunarherinum í Oslo. Arbeiðið við søguni um føroyska Frelsunarherin er tí komið omaná.

– Tað hevur verið ótrúliga reinsandi fyri meg at arbeiða við bókini um kvøldarnar, eftir ein arbeiðsdag við hjálpararbeiði, sigur Njál og útgreinar svarið:

– Tað hevur verið deiligt at seta seg við søguni hjá tí felagsskapi, har eg eri vaksin upp og sum hevur fyllt so stóran part av mínum lívi.

Njál Mackay Djurhuus er føddur í Portugálinum úti á Reyni í Havn, og Frelsunarherurin hevur verið reyði tráðurin gjøgnum lívið hjá nú 73 ára gamla manninum:

– Tað var skúlin, Frelsunarherurin og heim-ið. Eg spældi eitt sindur av fót bólti og tað, sum dreingir

annars gera, men Frelsunarherurin var staðið, ið eg helt til. Longu sum smádrongur visti eg, at eg vildi brúka mitt lív til at hjálpa fólki, sum hava trupulleikar av ymsum slag, greiðir Njál Mackay Djurhuus frá.

Tí hevur arbeiðið við søguni um Frelsunarherin onkursvegna verið eitt arbeiði við eini søgu, sum meira enn nøkur onnur hevur merkt lívið hjá ritstjóranum sjálvum.

– Viðhvørt havi eg sitið í skellilátri og hugsað aftur á gamlar dagar, meðan eg havi blaðað ígjøgnum mongu skjølini, greiðir Njál Mackay Djurhuus skemtiliga frá.

Uppgávan hevur eftir hansara tykki verið ótrúliga stuttlig og eisini áhugaverd.